

6.11.09

**Svenska Dagen festtal i Jakobstad,
ordförande Anna-Maja Henriksson**

Talat ord gäller

Värderade festpublik, inbjudna gäster mina daner och herrar!

Ni är alltid hjärtligt välkomna till Svenska dagens huvudfest här i Jakobstad. Speciellt välkommen hälsar jag dagens festtalare, justitieombudsman Riitta-Leena Paunio.

För mig känns det särskilt roligt att festen går av stapeln i min egen hemstad, och här i Jakobstads gymnasium, som fått sig en rejäl ansiktslyftning och idag är ett av Svenskfinlands största och modernaste gymnasier. Vi kan se fram emot en fest med alla de ingredienser som anstår en riktig Svenska dagen fest, tal, medaljregn och en stor portion musik och naturligtvis lite mingel mellan verserna. Musiken är ett av stadens varumärken, det borgar bland annat vårt all-finlandssvenska Musikhus för som utbildar studerande från hela det svenska Finland till yrkesmusiker.

Folktinget har under den här veckan – det vi kallar Svenska veckan – arrangerat en rad olika tillställningar på svenska runt om i vårt land. T.ex. i Tammerfors, Seinäjoki, Jyväskylä, och naturligtvis i Åbo och Helsingfors. Exempel...

Det gör vi för att synliggöra det svenska i Finland och för att skapa mötesplatser mellan det finska och det svenska i vårt land. För det är så, att vi för att öka förståelsen för vårt lands tvåspråkighet och för det svenska behöver söka oss ut till det finska Finland. Ju fler som får möjlighet att stifta bekantskap på riktigt med det svenska., den finlandssvenska kulturen med oss som individer, dess bättre. Det är genom att bjuda på personliga upplevelser med svenska förtecken som vi kan berika vardagen för den finska majoritetsbefolkningen och skapa djupare förståelse, också för hur det är att vara finlandssvensk i vardagen. (Ett ypperligt exempel på det här är bland annat musikalen Play Me, som tilltalat också de finska skolungdomarna.) För vi finlandssvenskar är ju inte märkvärdigare än andra, och vi kräver inte mera utan samma rättigheter som majoriteten har. Något som finns inskrivet i vår grundlag och som vi skall slå vakt om. Landets nationalspråk är och skall också i framtiden vara,

finska och svenska. Ett Finland med bara ett nationalspråk skulle vara ett betydligt fattigare Finland.

I takt med att engelskan breder ut sig, har vi också all orsak att värna om bägge våra nationalspråks framtid. Folktinget har därför initierat ett program för nationalspråken, något som republikens president också ställt sig positiv till. Det programarbetet skall vi under nästa år ta tag i på allvar.

Bästa festpublik,

De senaste månadernas samtalsämnen då det gäller det svenska i Finland, har rent konkret kretsat kring Ekenäs BB, Svenska Yle och korrespondenten i Moskva och framförallt frågan om Karlebys orientering i regionförvaltningsreformen. Frågor som alla aktiverat och engagerat Folktinget. Då jag i april blev vald till ordförande för Folktinget, sade jag i mitt tack tal bland annat att vi behöver svenska rum, men vi behöver också skapa rum för det svenska, och då avsåg jag framförallt att det svenska måste få större plats i tanken hos våra beslutsfattare. Det gäller att i beslutsfattandet inse att den svenska servicen inte kan behandlas som en biprodukt, utan måste finnas med från början då man funderar på vilka sätt saker och ting skall organiseras.

Minister Kiviniemi har med sitt agerande gällande Karlebys och Mellersta Österbottens framtida orientering, visat en påfallande nonchalans, då det gäller att försöka genomföra reformen så att man på bästa sätt skulle trygga servicen i framtiden för Karlebysvenskarna. På grund av hennes övertramp valde Folktinget att föra ärendet till Justitiekansler. Som ni vet var JK inte nöjd med det sätt som ministern hanterat grundlagsutskottets utlåtande på, utan kräver tilläggsutredningar av henne. Minister Kiviniemi själv sade i någon intervju att det är Folktingets uppgift att vara oroligt. Jag vill påpeka att det är Folktingets uppgift enligt lag att bevaka den svenskspråkiga befolkningens intressen, och påtala övertramp som sker då det gäller myndighetsutövning. En ministers uppgift borde vara att på allvar följa grundlagen och minimera befolkningens oro för att oförrätter kommer att begås.

Ännu har vi inte sett ”grande finale” i Karlebyfrågan. Jag vill tro och hoppas att det för regeringen trots allt är viktigare att följa grundlagsutskottet och justitiekansler, än att följa Mellersta Österbottens landskapstyrelses med knapp majoritet fattade beslut.

Det vore ett justitiemord att landa på något annat slutresultat än att Karleby och Mellersta Österbotten skall återfinnas i samma samarbetsområde som Jakobstadregionen, landskapet Österbotten och Vasa då regionförvaltningsreformen skall träda ikraft.

Bästa vänner,

Med dessa ord hälsar jag er än en gång hjärtligt välkomna till årets Svenska Dagen fest.